

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/88/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424201889
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424201889.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloletú: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, dieťa rodičov - matky: B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., otca: neuvedený, o návrhu navrhovateľky/starej matky: E. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C. X, XXX XX C. C., na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne z v e r u j e maloletú A. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti starej matky E. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú starať, zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e:

1. Navrhovateľka, stará matka maloletej, dňa 14.06.2024 podala na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletej A., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti spolu s návrhom vo veci samej na zverenie maloletej A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti spolu s určením vyživovacej povinnosti matky k mal. dieťaťu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

2. Vo svojom návrhu poukázala na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/107/2022 zo dňa 21.09.2022, ktorým súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť navrhovateľky nad mal. A., nariadenou rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/18/2022-48 zo dňa 08.06.2022.

3. Navrhovateľka uviedla, že matka mala v minulosti problém s užívaním drog, v dôsledku čoho bola mal. A. v starostlivosti navrhovateľky. Skoro dva roky bolo všetko v poriadku a matka sa spolu s maloletou odšťahovala do D., kde si našla priateľa. Domácnosť navrhovateľky navštevovali cez víkendy. Dňa 04.06.2024 bola matka zadržaná a umiestnená do cely predbežného zadržania, je obvinená z nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi. Navrhovateľka ďalej uviedla, že býva v 4-izbovom rodinnom dome v obci C. C., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Pracuje v materskej škôlke vo D. s príjmom 950 Eur mesačne. Jej manžel A. C., nar. XX.XX.XXXX súhlasí so zverením mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

4. Navrhovateľka k svojmu návrhu pripojila kópiu rodného listu maloletej A.; správu Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Zvolene o vznesení obvinenia; písomný súhlas A. C., nar. XX.XX.XXXX so zverením mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

5. Z dôvodu časovej náročnosti predmetného konania a dostatočne osvedčených skutkových okolností z podaného návrhu si súd pre svojím rozhodovaním nevyžiadal správu zo sociálneho šetrenia.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

19. V mimosporových konaniach možno neodkladné opatrenie nariadiť aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, za ktorý vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa možno považovať záujem maloletého dieťaťa.

20. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo, ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez výsluchu účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania rozhodnutia. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníka konania.

21. Na základe vyššie uvedených zistení súd dospel k záveru, že je daná naliehavá potreba dočasne upraviť práva a povinnosti k maloletej A. neodkladným opatrením. Pri posudzovaní a určovaní najlepšieho záujmu dieťaťa sa musí vychádzať z povinnosti zabezpečiť dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutné pre jeho blaho. Blaho dieťaťa všeobecne zahŕňa základné materiálne, telesné, vzdelávacie a emocionálne potreby ako aj potrebu lásky a bezpečia. Súd má osvedčené, že situácia v rodine nie je pre maloletú priaznivá. Maloletá A. nemá určeného otca a jej matka, ktorá sa o ňu osobne starala, bola zadržaná príslušníkmi polície vo D. v trestnej veci nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi. Z vykonanej lustrácie súd zistil, že matka sa nachádza vo väzbe v C. C. od 04.06.2024, ktorú nariadil Okresný súd Zvolen v konaní OTp/252/2024. Už z prechádzajúcich konaní na súde mal súd preukázané, že matka v minulosti užívala drogy, bola pozitívne testovaná na metamfetamín, amfetamín, morfín a tetrahydrokanabinol, pričom maloletá bola pozitívne testovaná na metamfetamín hneď po narodení. Z návrhu je zrejmé, že jedine navrhovateľka je aktuálne schopná zabezpečiť mal. A. riadnu starostlivosť. Navyše navrhovateľke poskytol podporu aj jej manžel, ktorý so zverení mal. A. do starostlivosti navrhovateľky súhlasil. Navrhovateľke bola mal. A. už v minulosti zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, a to rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/18/2022-48 zo dňa 08.06.2022. Súd má za to, že na základe zistených skutočností je najlepšom záujme maloletej, aby súd návrhu navrhovateľky o neodkladnom opatrení a zverení maloletej do jej osobnej starostlivosti vyhovel v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené a pri zohľadnení najlepšieho záujmu dieťaťa má súd nepochybne preukázané, že navrhovateľka je schopná sa o maloletú postarať a takáto osobná starostlivosť je v najlepšom záujme maloletej. Psychický i fyzický vývoj maloletej v aktuálnej situácii môže byť tak závažne ohrozený, že súd považuje podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia za splnené, a preto maloletú dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline, a to v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, spisovú značku súdneho konania, kto ho podal, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie musí byť podpísané, pričom rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.